

Skanstull

Arbeterskor vid Pihls Bryggeri, Götgatan 100, år 1897. Foto Klemming, Stockholms stadsmuseum.

Här vid Skanstull byggdes på 1640-talet en befästning, en Skans, som skydd mot danskarna som man befärade skulle anfalla från söder. En tull inrättades på 1650-talet och platsen kallades sedan Skanstull. De sista delarna av förskansningen fanns kvar ännu på 1940-talet.

År 1906 uppläts ett stort område i Eriksdalslunden till kolonier. Invånarna på Södermalm skulle ges tillfälle till rekreation och odling av grönsaker. Det utgick stränga direktiv om hur de första "kolonisterna" skulle sköta sina täppor och om vad och hur man skulle odla. Anna Lindhagen, som initierade koloniträdgårdsrörelsen i Sverige, har fått en väg uppkallad efter sig i Eriksdalslunden.

Stockholms första vattenledningsverk, som låg nere vid Årstaviken, togs i bruk 1861. De ångdrivna pumparna var tillverkade av Bergsunds mekaniska verkstad. Förbrukningen var beräknad för 100 000 personer men bara en bråkdel så många var anslutna till ledningarna de första åren. Anläggningen stängdes 1923, då vattnet i flera år varit så dåligt att man uppmanat folk att koka det. Söderborna började bada i de övergivna bassängerna

och här anlades sedan Eriksdalsbadet. Ett nytt större bad byggs just nu och skall invigas år 1999. Hammarbyleden strax intill öppnades 1929, vilket gav sjöfarten en ny passage söder om Södermalm med slussning vid Skanstull. På det sättet befriades Slussen från större fartyg.

Området kring Tullportsgatan, nuvarande Östgötagatan, låg alltsedan 1700-talet många av stadens bryggerier med namn som Bjurholm, Neumüller, Sifverts, Spaak & Co och Österman & Co.

Där Åhléns nu ligger huserade Pilsnerbryggeriet och alldeles ovanför oss, på Götgatan 100, låg Pihls Bryggeri. Ölen hade namn som Marsöl, Vegaöl, Münchenöl, Bittert Nürnberg, Witzembier, Pilsnerdricka och Franziskanerbier. Här kunde söderborna också köpa sin svagdricka. Först när Ringens köpcentrum och bostadsområde byggdes i slutet på 1970-talet revs de sista husen från bryggeriperioden.

Tunnelbanestation Skanstull invigdes 1950.